THE ANDHRA ACADEMY OF ARTS

M.S. MURTHY LALIT KALA ART GALLERY

MUTYALAMPADU, VIJAYAWADA

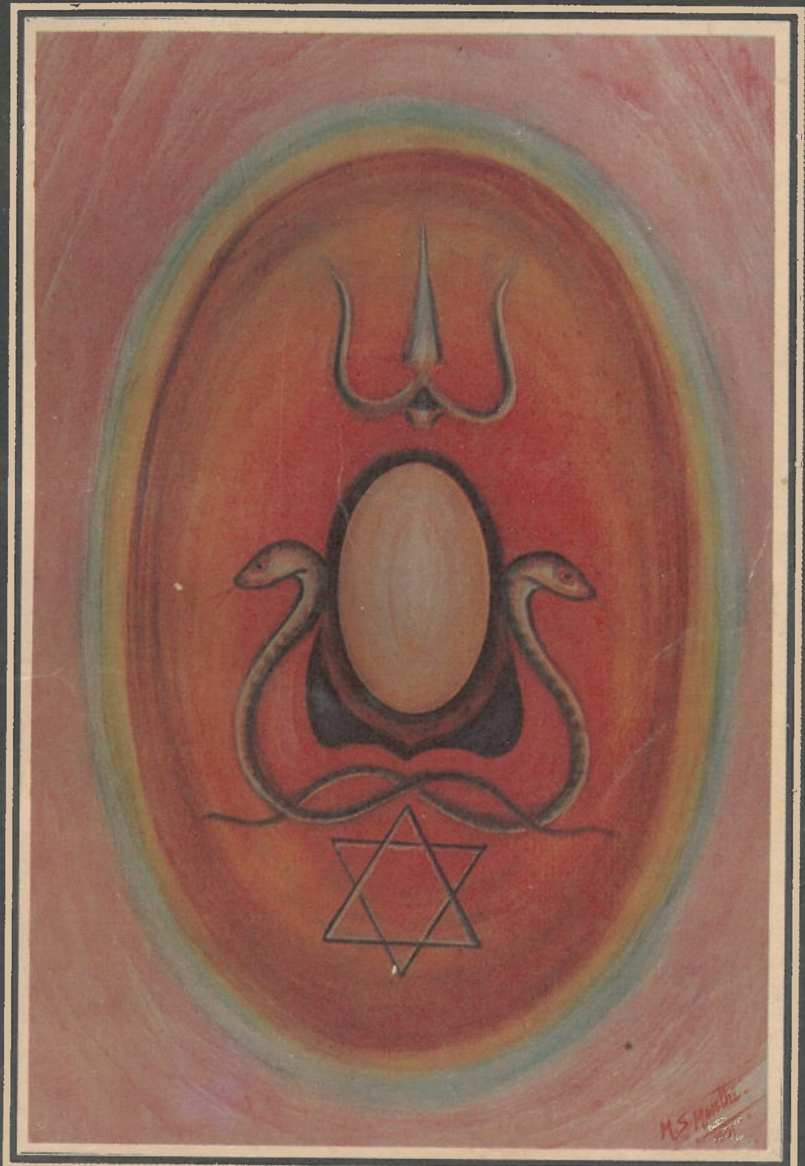

33 Years Of Service To Art

Published by :
Tallapragada Subba Rao
Hon. Secretary
The Andhra Academy of Arts
Vijayawada

Printed at :
Vijayawada Offset Printers
Pitchaiah Street, Labbipet,
VIJAYAWADA - 10.
✆ : 476324

THE ANDHRA ACADEMY OF ARTS (REGD. 1961)

VIJAYAWADA

(Recognised by Lalit Kala Academy, New Delhi)

THREE DECADES CELEBRATIONS

1994

At

M.S.MURTHY LALITKALA ART GALLERY

Mutyalampadu

VIJAYAWADA

With Best Compliments from :

☎ Off : 476237
Res : 76740

MODERN CATTLE FEEDS Co.

69-1-1, PATAMATA
VIJAYAWADA - 520 006

With Best Compliments from :

☎ హాస్పటల్ : 65522
ఇల్లు : 65657

అశ్వినీ నర్సింగ్ హోమ్

ఏలూరు రోడ్డు, కొత్తవంతెన సెంటర్,
విజయవాడ - 520 002

డా.ఎ.రవీంద్రనాథ్‌ఠాగూర్, యం.యస్.(రి.3046)
డా.పి.యశోధర యం.బి.బి.యస్.
డా.వి.సోమనాధం యం.యస్. (ఆర్థో)
గవర్నమెంటు జనరల్ హాస్పటల్, విజయవాడ.

THE ANDHRA ACADEMY OF ARTS
VIJAYAWADA

OFFICE BEARERS

President
Shri Murthi M.S.
Vice Presidents
Vara Prasad S.S.
Smt. Durgamba K.
Shri Kameswara Rao V.
Hon. Secretary
Shri Subba Rao Tallapragada
Joint Secretaries
Shri Sai Babu M.V.
Shri Suryanarayana Kumar B.
Treasurer
Shri Krishna Moguluru

EXECUTIVE MEMBERS

Shri Bali
Shri Sastry V.S.R.
Shri Chowdari K.V.K.
Shri Singaiah
Shri Ramachandra Rao
Smt. Lalitha A.
Smt. Sarojani M.
Shri Lokanadha Sarma Y.

MEMBERS

Shri N. Sai Baba
Shri G. Murali Mohan
Shri T.V.S.B. Sastry
Shri N. Nageswara Rao
Shri I.B. Rao
Shri K.V.S. Appa Rao
Smt. B. Karuna Rao
Smt. S.B. Srirama murthi
Shri K. Ramana
Shri S. Vani Devi
Shri T.V. Krishna Mohan
Shri K. Satyanarayana Rao
Shri C. Venkata Rao
Miss Sumitra
Smt. Alivelu Mangamma
Smt. J. Yasoda Kumari
Smt. P. Radhamurthy
Smt. Saradha
Shri M. Anandaswarup
Shri G. Mohan Raju
Shri R. Madhava Rao
Shri M. Veeranjaneyulu
Shri K. Rajiv
Shri D. Jyostsna
Smt. M. Seeta Devi
Shri K. Yesu Babu
Shri B.V.S.R. Prasad
Shri G. Raghava Rao
Shri Moguluru Venkateswara Rao

With Best Compliments from:

Off: 61028
Res: 61066

MALLADI BROTHERS

Share Brokers & Investment Counsellors

MALLADI HOUSE,
DURGAIAH STREET,
VIJAYAWADA - 520 002

With Best Compliments from:

64229

THE RUGGED ONE

SAIKIRAN ENTERPRISES

Distributors: RAMKISH TYRES LTD.
(FORMERLY RHINO TYRES LTD.)

27-20-50, MUSEUM ROAD, GOVERNORPET,
VIJAYAWADA - 520 002

PROLOGUE

Humanity suffers from lack of peace and felicity the world over due to lack of subtle values in life owing to negligence of the cultural aspect of human life. The predominance of selfish politics in every country of the world has caused the significance of Culture to diminish.

Art is the finest expression of Culture and thus both the creation and the appreciation of art ought to be fostered for the sake of the welfare of the individual and the society alike.

The Andhra Academy of Arts born thirty three years ago, has continued to spread the golden message of art, in its varied aspects, to the artists, art critics, and general public alike through the medium of lectures, exhibitions, conducting classes etc.

The Academy has been able to do significant work having its own building and workshop which was constructed in the year 1987. The Academy thanks cordially all those philantrophists whose donations have enabled it possible to construct the building.

Now it depends upon the Citizens of Vijayawada as well as administrators of Krishna District Andhra Pradesh for further endeavours to enhance every aspect of The Andhra Academy of Arts.

Art should be a part of life not only art for art sake. The Andhra Academy Arts stands for the sake of art, for the sake of life and for the of society.

M.S. MURTHY
President

With Best Compliments from: ✆ 477845 76805

BLAZE
COLOUR LABORATORIES

Gandhinagar Centre,
VIJAYAWADA - 520 003

With Best Compliments from: ✆ 475040

Subash Investment Consultants
STOCK & SHARE DEALERS

40-1-28, II Floor, Sri Venkateswara Complex
M.G. Road, Labbipet,
VIJAYAWADA - 520 010

INTRODUCTION

The Andhra Academy of Arts was established in 1961 at Vijayawada to develop art awareness and for promoting various arts. The sole objective of the Academy is to bring art closer to the average person and expose visual arts through various media and training programmes. The Academy very early realized that art is not something fanciful and an antiquarian practice, but a vital and catalystic force for changing and developing the contemporary mode of living. The Andhra Academy from its very inception devoted itself in organising various activities in related areas of art. It has conducted Art Exhibitions, sponsored Lectures, Seminars and Work-Shops on Art. The Academy during thirty three years of its existence has continuously served the cause of art. It has acquired land, granted by the Government, has constructed its own building. It is conducting classes on Art subjects, training people in various Crafts, has a well equipped Terracotta Work-Shop and Library containing precious books on Art and other related topics.

The Andhra Academy of Arts with its long accumulated experience in the promotion of art recognises the urgent need for the establishment of an Institute in Visual Arts. With this aim, the Academy has taken a decision to establish its Art Institute to meet the increasing demands for trained Professional Artists, Media Persons and Craftsman.

The Academy proposes to establish a College of Visual Arts to start Five Year Degree Programmes, leading to Bachelor of Fine Arts, in the areas of Painting, Applied Arts and a Three year Diploma in Interior decoration. The Academy already submitted its proposal to the Government of the Andhra Pradesh and a Committee constituted by the Government has inspected the infrastruction or the Academy.

The present programme being conducted by the Academy from 12th to 14th February 1994 has two district characters. Firstly, as a token of recognition of the untiring efforts of Sri. M.S. Murthy, founder-Secretary and present President of the Academy, for over 3 decades in propugating the cause of fine arts through Exhibitions, Symposia, seminars, slide shows demonstrative lectures and experiements on music in colour etc. and also by constructing an art Gallery with facilities like work shop, studio, and terra-Cotta klin. The General Council of the Academy has decided to name the Gallery as Sri M.S. Murthy Lalitakala Art Gallery. This naming cermony is being performed on the 12th February 1994. On the same day the Academy also will confer the Fellowship of the Academy on Sri M.S. Murthy. He is the first man to be honoured by the Academy by conferring fellowship. The Academy also published a monograph on Sri M.S. Murthy which is also slated for release on the same day. On this occassion the Academy is also organising a Solo-exhibition of printings of Sri M.S. Murthy.

Secondly, to mark the Successfull service of the Academy to the world of Art, the Academy is celebrating a 3 decades celebration, which is proposed to be celebrated through out the year 1994. As a part of the celebrations during the above three days the Academy is organising an All India Artist camp and a seminar on ``National Integration Through Arts" wherein eminent artists and academecians will participate.

On this occassion our thanks are due to the Department of Culture, Andhra Pradesh, Central Lalitakala Academy and donars who have generously given financial aid for the celebrations. Our thanks are also due to the Press and All India Radio for covering Academy's functions regularly.

Our thanks are also due to M/s. Andavalli Associates, chartered Accountant for Auditing our accounts free of cost. Last but not the least our thanks are due to all the members without whose active involvement the Academy would not have achieved the present stage.

Tallapragada Subba Rao

Hon. Secretary

With Best Compliments from:

✆ 66398

CREATIVE INVESTMENTS

STOCK & SHARE DEALERS

CANARA BANK, UPSTAIRS
ELURU ROAD,
GOVERNORPET,
VIJAYAWADA - 520 002

With Best Compliments from:

Telex: 0425 - 6576
0425 - 6263

NOVA RESINS & CHEMICALS (P) Ltd.

Mfg. of Amino Resins & Thermosettng Moulding Powders

1-10-60/3, 5th Floor,
Suryodaya, Begumpet,
Hyderabad - 500 016

THE BACK DROP OF THE NAME

M.S. Murthi

An elderly man, with parental affection guiding the budding artists at Madhu Gardens it looked like another `Shantiniketan' I found a saintly artist in him that was my first meeting with Sri M.S. Murthi.

When the majority of the world is mad after money and power this man, with a smiling face spends his entire life for the promotion of Art and Art lovers Indeed he is a ``NISHKAMA KARMA YOGI". After witnessing the brutalities of the II world war Sri M.S. Murthi was on the AIR for three decades There he met great personalities, poets and artists. That was University education to him.

With the blessings and guidence of Sri Adavi Bapi Raju Sri Murthi stepped in to the world of Art it was a remarkable turning point in his life Nature has become his teacher and preacher, to him ``Nature is the signature of God" His Art vibrates his spiritual heart unveils the symoblic significance of Bhakti cult ``Satyam, Shivam, Sundaram".

The Andhra Academy of Arts was the brain child of Sri Murthi He along with another three wise men Sri. V.R. Narla, B.V. Narasimha Rao, Sri Sanjeev Dev and a set of eminent scholors devoted to the field of art Since 1961, Sri Murthi has been shouldering its burden Single handedly His persistent efforts and persuation materialised in the form of beautiful Art Gallery and workshop which is a great manumental work in Vijayawada. Thus his life-long dream became a reality. We can hear his heart beat at every brick of the Art Gallery.

His tireless efforts in conducting Annual Art Exhibitions solo-exhibitions, symposia and film shows on art. His solo-exhibitions reached from Raj Bhavan to Rastrapati Bhavan. Thus he earned good name and fame to himself to his State. The Andhra Academy of Arts has become a synosym of Sri Murthi. His devotion and determination even at the age of seventy his untiring efforts in the world of Art are unforgetable. The people of Vijayawada are greatly indebted to him Hence the General Council unanimously declared and the Art Galling is aptly named after this pious man ``Sri M.S. Murthi Lalita Kala Art Gallery"

Thus the golden letters are written in the history of Vijayawada. It is really a Living Monument of his selfless service. This is not the ending of his dream, but only the beginning. Let us all extend our helping hands in the Noble endeavour.

K. SATYANARAYANA, M.A.

Lecturer

P.B. Siddhartha College,

Vijayawada-10

Making impressions on the capital market map ... .,

VIJAYAWADA SHARE BROKERS WELFARE ASSOCIATION (REGD.)

29-2-50, Ramamandiram Street, Governorpet, Vijayawada - 520 002

Pioneer in the stock market cult in the state

A humble begining with deep vision and Social Committment leads to establish new heights in the stock market

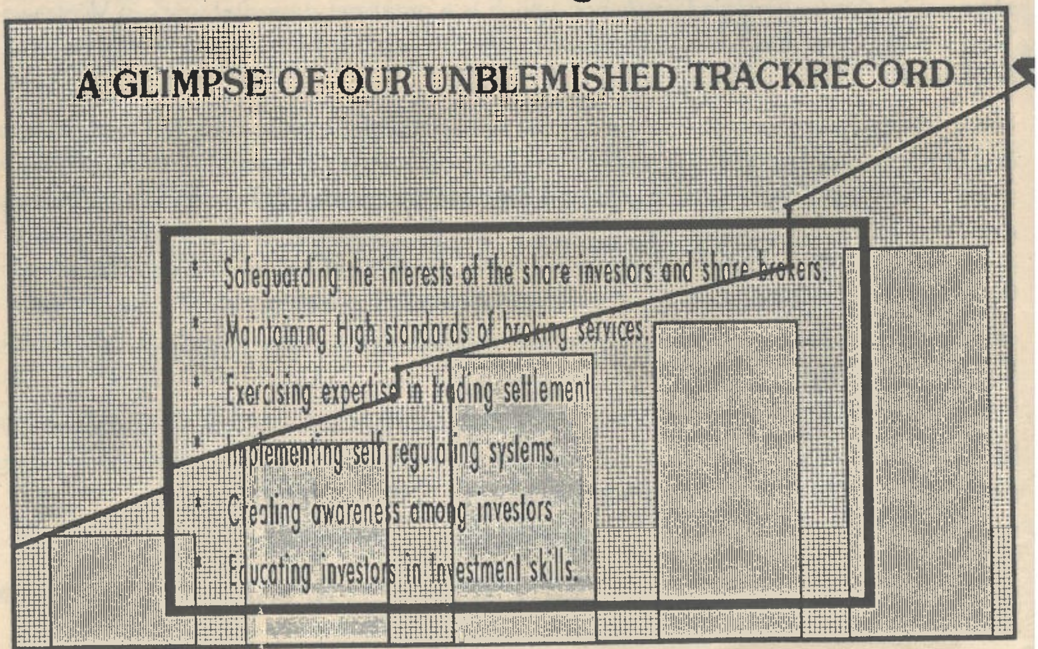

INVEST THROUGH MEMBERS OF
VIJAYAWADA SHARE BROKERS `WELFARE ASSOCIATION
FOR FULL PROTECTION OF INVESTORS' INTEREST.

MUSIC IN COLOUR
Prof. VIDYA BHUSHAN REACTING TO THE
MUSIC RENDERED BY Sri. S.S. MURTHI (AIR ARTISTE)

HER EXCELLENCY Ms. KUMUDBEN JOSHI GOVERNOR OF
ANDHRA PRADESH VISITING THE GALLERY

With Best Compliments from:

© **77221**

Hotel Manorama

(A NINE Storeyed Star Hotel)

Owners

M/s. Welcome Poorna Enterprises Private Limited

M.G. Road,
VIJAYAWADA - 520 002
Phone: 77221 (10 Lines)
Grams: `BLISS'

Presenting

``The Preetam" Vegetarian Out Door
*Catering Services for Every Occassion
In Your Diary From Your favourite
HOTEL MANORAMA
in Vijayawada.

Contact

M/s. Madhava Rao Sons,
Hotel Monorama Complex,
M.G. Road,
VIJAYAWADA - 520 002

ఆంధ్ర చిత్రకళా వైభవం

డా॥ వేలూరి రాధాకృష్ణ

కళ ఒక అద్భుత సాధనం. కళ నారాధించేవాడు ఒక దివ్యమైన యోగసాధన చేస్తున్న మహాతపస్వి: మాకు మాస్టరు మహాశయులైన శ్రీ ఆచార్యానందలాల్ బోస్ గారు అన్నట్లు "కళ నారాధించేవాడు కొంత పరిత్యాగి కాక తప్పదు. అప్పుడే ఆ వ్యక్తి కళారాదకుడనిపించుకుం టాడు. కళ శ్రమచెందిన మానసిక 'యంత్రానికి' యోగ 'విశ్రాంతి' నిచ్చే మహనీయమైన, దివ్యమైన సాధనం..... "

కళ ఒక దివ్యఖేలన: అందుకు మన భారతదేశం పుట్టినిల్లు, మన దేశానికి ఇది అనుశ్రుతంగా వస్తున్న నాగరికతా చిహ్నం. భారతదేశ చిత్ర శిల్పకళా చరిత్ర దాదాపు రెండువేల యేళ్ళకు పైనదేకాని ఇటీవలది కాదు. ప్రప్రథమంగా క్రీస్తుకు పూర్వం మూడువేల యేళ్ళ క్రిందట 'మొహంజాదారో' 'హారప్పా' స్థలాలలో పొందిన నాగరికతా వైభవం, జరిగిన కళాసేవ అసమాన మైనది. అపూర్వ కళాఖండాలకు పుట్టినిళ్ళయినది. అలాగే అజంతా, ఎల్లోరా, సిత్తవాసిన్, బాగ్ మొదలైన కళా కేంద్రాలు.

అశోకుని పరిపాలన సమయంలో నెలకొల్పిన శిలా స్థంభాలూ, ఇతర శిల్పాలూ అద్వితీయ కళా చాతుర్యాన్ని గోచరింప చేస్తాయి. తరువాతకూడా, కళ రాజుల, సార్వభౌముల పరిపాలనలో వారివారి పోషణక్రింద అభివృద్ధిచెందుతూ వచ్చినట్లు మన చరిత్ర చెబుతుంది. ఆయా, సార్వభౌముల ఆధ్వర్యంక్రింద, ఆయా కళాకా రులు అపూర్వ కళాసేవ చేస్తూ వచ్చారు. కళా సాధన ఆవిధంగా పెంపొందుతూ వచ్చింది. అలాటి సమయా లలో కూడా కళాకారులు అద్వితీయమైన కళాఖండాలను రూపొందించుతూ తమ తమ విశిష్టతనూ, వ్యక్తిగత ఘన తనూ తమ తమ నిర్దుష్ట శైలుల ద్వారా కనబర్చి, తమతమ ప్రజ్ఞాపాటవాన్ని లోక విదితంచేస్తూవచ్చారు. ఆ విధంగా అభివృద్ధి చెందుతూ విశ్వజనీనతను పొందిన శైలులలో, రాజపుత్ర శైలి మొఘల్‌శైలీ అతి ముఖ్యమైనవి. ఈ రెండింటినీ ఆధారం చేసుకుని మార్పులు, చేర్పులతో రూపొందిన శైలులే, 'బసోలీ', 'పహాడీ' 'కాంగ్డా' మొదలైన ప్రాంతీయ ప్రాధాన్యత గాంచిన కళారీతులు.....

తదనంతర కాలమైన పంథొమ్మిదవ శతాబ్దంలో కళకు వాస్తవంగా, చారిత్రికంగా పతనం తప్పనిసరియైంది. ఆ సమయంలోనే ప్రజలు కొంత కాలంవరకూ కళను విస్మ రించి నిద్రావస్థలో ఉండిపోయారు. ఆ విస్మృతి సమయంలోనే కేరళ ప్రదేశస్థుడూ, రాజ వంశీయుడూ నయిన శ్రీ రవివర్మ కుంచెను చేబట్టి తను ప్రజ్ఞా పాటవాన్ని చూపి ప్రజలను, తన తైలవర్ణ వాస్తవిక చిత్రాలతో సమ్మోహితులను చేశాడు. ఆయన సేవ ఆ సమయపు భారతీయ కళారంగంలో నిరుపమానమయి నది. అయితే, నిజాయితీయత కొట్టవచ్చినట్లు కనబరుస్తూ, మతరూపకమైన చిత్రరచనలో అసజమైన వాస్తవిక శైలిని చొప్పించడంతో - ప్రజలు ఇప్పటికే ఆ చిత్రాలను హర్షిం చినప్పటికీ, కటు విమర్శకు గురికాక తప్పలేదు- ఆ సమయంలో ప్రజలకు ఆ చిత్రాలు, యేమైనా ఒక రూప లావణ్యతను చూపి ముగ్ధులను చేసినవనేది సత్యం.

కాని, భారత కళావైభవం అది కాదని ప్రకటనచేసి, భారతీయులకు తమ నిజ కళాస్వరూపాన్ని సాక్షాత్కరింప చేసినది శ్రీ ఇబి. హావెల్. శ్రీ ఆనందకుమారస్వామిన్నీ: వీరి ప్రబోధాన్ని అందుకొని భారతీయ కళలలో, విజా తీయతను నిరోధించినది, శ్రీ అవనీంద్రానాథటాగూరు మరిన్ని ఆయన సహోదరులూ, వీరు అడుగుజాడలలో, వీరి బోధనలలో తర్ఫీదు పొంది స్వచ్ఛమైన, జాతీయ మైన శైలిని అలవర్చుకొని కళాసాధనచేసిన వారిలో శ్రీ నందలాల్ బోస్, శ్రీ దేవి ప్రసాదరాయ చౌదరీ, శ్రీ అశిత్ కుమార్ హాల్దార్, శ్రీ సురేంద్రనాథ కార్, శ్రీ వెంకటప్ప, శ్రీ ప్రమోద్ కుమార్ చటర్జీ మున్నగువారు, ఇందులో ఒక్కొక్కరూ తమ వ్యక్తిగత విశిష్టతనూ, శైలినీ అలవర్చుకొని, ప్రపంచమంతటి "భారతీయ శైలి అంటే ఇది!" అని చెప్పి చాటిఖ్యాతిని గాంచారు. వీరిలో శ్రీ ప్రమోద్‌కుమార్ చటోపాధ్యాయగారు ఆంధ్రదేశంతో ఎక్కువ సంపర్కం కలిగించుకున్నవారు. శ్రీ నందలాల్ బోసువలె, తమ విశిష్టతను పోగొట్టుకోకుండా, ఆయనకు అతి భిన్నమైనశైలిని అవలందించినవారు. శ్రీ ప్రమో ద్‌బాబూ, బందరులోని ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలకు ఆచార్యులుగా నియమితులై, ఆంధ్రులకు అతి సన్నిహి తులయ్యారు. చాలాకాలం బందరే తమ స్వస్థలంగా యెంచుకున్నారుకూడా. ఆ సమయంలోనే ఆంధ్రులలో నిద్రాణమై ఉన్న కళాకౌశల్యాన్నీ, ప్రశస్తినీ మేల్కొలిపారు

శ్రీ ప్రమోద్‌బాబూ, అదే కళాశాలలో శ్రీ రామేంద్రనాథ్ చక్రవర్తి అనే ఆయన శ్రీ ప్రమోద్‌బాబూ తర్వాత ఆచార్యులుగా నియమితులైనారు. ఆ విధంగా ఆంధ్రభూమిపై నెలకొని నిద్రిస్తున్న కళాలక్ష్మి మేల్కొంచింది!

భారతదేశ కళా చరిత్రలో ఆంధ్రకళాచరిత్ర భాగం ఎక్కువని కూడా మనం గర్వపడవలసినదే. అందుకు ఇటు అమరావతి హంపీ విజయనగర్ శిల్పచిత్ర సౌభాగ్యం. ఆచార్య నాగార్జునుని సమయంలో విశ్వవిఖ్యాతిని గాంచిన నాగార్జునకొండ శిల్ప సౌభాగ్యం, అటు హిందూపురానికి అల్లంత దూరంలోనున్న లేపాక్షి దేవాలయ కళా వైభవం, ఇప్పుడు బొంబాయి రాష్ట్రంలో కలిసిన అజంతా ఎల్లోరాల కళా విలాసం. మనకు తార్కాణాలుగా నిలబడినయ్......

బందరులోని జాతీయ కళాశాలలో ఆంధ్రలోని అప్పటి యువకళాకారులంతా చిత్రకళలో 'ఓ,న,మా' లు దిద్దుకున్నారు. ఆ కళాశాలలోని కళాధ్యయనమే మళ్ళీ ఆంధ్రులలో చైతన్యాన్ని కలుగజేసింది. ఆంధ్రదేశంలోనే మరికొన్ని ప్రాంతాలనుంచి కొంత మంది యువకులు ఇతర ప్రదేశాలలోని చిత్ర శిల్పకళాశాలలోచేరి వివిధ జాతీయ రీతులను నేర్చుకున్నారుకూడా....

కొంతమంది నేర్చుకున్నంతవరకే జాతీయరీతిని పరిమితం చేసి తమతమ వ్యక్తిగతమైన శైలులను ప్రకటితం చేశారు. మరి కొంతమంది క్రొత్తరీతులను తమ సాధనలో అనుసరిస్తూ వాటినే ప్రస్ఫుటం చేస్తూ ఇంకా సాధన చేస్తూ ఉన్నారు. ఇంకామరి కొంత మందిపూర్వంనుంచీ అజ్ఞాతంగా ఉండి సాధనచేయబడుతూ వచ్చిన జానపద కళారీతులను పునర్జాగృతంచేసి, వింతవింత సొంపులతో అలంకరింపజేస్తూ తమ వ్యక్తిగత శైలిని తదనుగుణంగా మార్చి సమయానుకూల కర్తనులై పేరు గడించుకున్నారు. మిగిలిన వారంతా అధునాతన రీతులను పూర్తిగా అవగాహన చేసుకొని వాటిని తమ తమ వ్యక్తిగత రీతులలో జోడించి అధునాతనులకు అనుగుణంగా తమతమ కళాసాధనను ఇప్పటివరకూ సాగిస్తూనే ఉన్నారు. ఇదంతా మన మంచికే అని మనం గ్రహించడం సమంజసం అయినప్పటికీ, ఆంధ్రత్వాన్ని, ఆంధ్రకళా సంస్కృతులను కుంటుపరచకుండా ఆంధ్రాభ్యున్నతికి మన ఆంధ్ర చిత్రకారులంతా తమ తమ నిరంతర సాధన ద్వారా కృషి సలిపి తమ విధ్యుక్తధర్మాన్ని నిర్వర్తించాలి మరి!.........

రాజమండ్రి నుంచి బొంబాయి వరకూ వెళ్ళి శ్రీ దామెర్ల రామారావుగారు విజాతీయ శైలులన్నింటినీ కరతలామలకం చేసకొని, అక్కడక్కడ తమ చిత్రాలలో గ్రీకు సాంప్రదాయాన్ని చొప్పింపజేసి, దానిని ఆంధ్రత్వంతో సంస్కరింపజేస్తూ, ఆంధ్రదేశ కళా చరిత్రలో సువర్ణ పుటలను రచించారు.... శ్రీ రామారావు వందపైసల ఆంధ్రుడు! ఆంధ్రులకు సహజమైన స్వతంత్రభావన, కార్యదీక్ష ఆయనలో మరి రెండింతలుగా ఇనుమడించినవి! ఆయనలోని విలక్షణమైన కల్పనాశక్తియేఅతి దృఢమైనిలచిపోయింది. నాటి ఆంధ్ర చిత్రకారులంతా భారతదేశంలో సార్థకమైన పూర్తి జాతీయ శైలిలోనే కళాసేవచేస్తే, శ్రీ రామారావు తన ప్రత్యేక విలక్షణమైన శైలిలో మరొక భిన్న రూపంలో సాధన చేశారు. ఆయన చిత్రాలను చూచిన ఏ కళా విమర్శకుడైనా, అవి పాశ్చాత్య, ప్రాచ్యకళా రీతులకు సంగమ స్థానమని గ్రహించుకోక మానడు. శ్రీ రామారావుగారి 'సిద్ధార్థరాగోనయం' 'పావురాలు' అనే చిత్రాలు అందుకు మచ్చుతునకలుగా పేర్కొనవచ్చును. ఆయన ఒక ప్రత్యేకమైన శైలిని అలవర్చుకొని సాధన చేస్తున్న సమయంలోనే విధి ఆయనను మననుంచి తము చిరుత ప్రాయంలోనే దూరం చేసింది. శ్రీ రామారావు అడుగుజాడల్లేనే నడుస్తున్నవారు, ఆయన స్థాపించిన కళానిలయానికి సేవ చేస్తున్న శ్రీ వరదా వెంకటరత్నంగారు కూడా తమ చిత్రాల ద్వారా ఒక ప్రత్యేకతను చూపించారు. శ్రీ రామారావుగారి సతీమణి శ్రీమతి దామెర్ల సత్యవాణిగారు పేరెన్నికగన్న చిత్రాకారిణియే-

ఇక బందరు జాతీయ కళాశాలనుంచి భారతీయతను, ఆంధ్రకళా సంస్కృతులను అర్థంచేసుకొని కళాసాధనచేసి కీర్తినార్జించిన వారిలో ప్రముఖులు శ్రీ అడవి బాపిరాజుగారు, శ్రీ వేలూరి రామమూర్తి, శ్రీ కౌతా రామమోహనశాస్త్రి, ఆయన సహోదరులు శ్రీ ఆనంద మోహన్‌శాస్త్రి, శ్రీ గుఱ్ఱం మల్లయ్య, శ్రీ తేజోమూర్తుల కేశవరావు మొదలగువారు. భీమవరంలో శ్రీ అంకాల వెంకట సుబ్బారావుగారు, మరొక విశిష్టవ్యక్తి. శ్రీ అడవి బాపిరాజుగారు కేవలం చిత్రకారులేగాక, సాహిత్యకారులు కూడా. ఆయన కళా సాహిత్యాలకు చేసిన సేవ ఆంధ్రదేశం ఎప్పటికీ మరువజాలదు. వారు 1952లో స్వర్గస్తులయారు. శ్రీ వేలూరి రామమూర్తిగారు మరొక అసమాన కళాప్రజ్ఞ కలవారు. అవనీంద్రుల సహోదరులైన గగనేంద్రులవలె తమ కళాపటిమను నివురుకప్పిన నిప్పవలె ఉంచి కీర్తికై పాకులాడక, తమ స్వగ్రామ సేవలో నిమగ్నులై 1950 లో దివంగతులయినారు. వారు సృష్టించిన 'కర్ణుని జననం' 'మేఘనాధుడు' అపూర్వ చిత్రాలు-- వారు రూపొందించిన గాంధీ మహాత్ముని శిల్పం ఇప్పటికీ వారి కళానైపుణ్యానికి తార్కాణంగా వారి స్వగ్రామంలో నిలిచివుంది. కౌతా రామమోహనశాస్త్రిగారి కళాకౌశలం

గూర్చి వేరుగా చెప్పనవసరంలేదు. ఆయన రూపొందించిన జాతీయ నాయకుల 'డ్రైపాయింటు ఎచింగ్' చిత్రాలు దేశవ్యాప్తమైనవి. విదేశయాత్రలు చేసివచ్చి లండన్‌లోని రాయల్ ఎకాడమీ ఆఫ్ ఫైన్ ఆర్ట్సులో సభ్యులయిన ప్రప్రథమ భారతీయుడాయన! ఆయన సహోదరుడు శ్రీ ఆనందమోహన్‌శాస్త్రి లండనులో కళాభ్యాసం చేస్తున్న సమయంలో సుస్తీ పడిపోయారు. ఆయన రేఖాచిత్రాలు ఎంతో మనోజ్ఞమయినవి! శ్రీ గుఱ్ఱం మల్లయ్యగారు నాగార్జునకొండలోని శిల్పాలను తమ రేఖాచిత్రాలలో తర్జుమా చేశారు. వారి నీటిరంగుల చిత్రాలెన్నో ఆనాటి 'భారతి' ప్రథమపుటలో అచ్చయినాయి. ఆయన నాగార్జునాచార్య కళాపీఠం నెలకొల్పిన తరువాత దానికి ఆచార్యులుగా పనిచేశారు. వారూ ఇప్పుడు లేరు. శ్రీ తేజోమూర్తుల కేశవరావుగారు జాతీయ కళాశాలలోనూ, శాంతినికేతంలోనూ కళాభ్యాసం చేసిన విశిష్ట కళాకారులు. ఆయన చిత్రాలు ఆంధ్రకళకు మకుటాయమానాలు! శ్రీ అంకాలవారు భీమవరంలో ఒక ఎకాడమీని ఏర్పరచి, తమ ప్రాకృతిక చిత్రరమణీయతతో దానిని అలంకరించి, పోయారు...... ఆ తరువాత పుటలోనికి వచ్చే ప్రముఖ చిత్రకారులు, శ్రీ హోతా వెంకట రామగోపాల్, శ్రీ ఎ. పైడిరాజు, శ్రీ శ్రీనివాసులు, శ్రీ పిలకా లక్ష్మినరసింహమూర్తి, ఆయన సతీమణి విజయలక్ష్మిగారు, శ్రీ మాధవపెద్ది గోపాలకృష్ణ గోఖలే, శ్రీ బదరీ నారాయణరావు, శ్రీ ఎమ్. ఎస్. మూర్తి, శ్రీ వడ్లమాని మధుసూదనరావు, శ్రీ పట్నాయక్, శ్రీ కొండపల్లి శేషగిరిరావు, శ్రీ కె. రాజయ్య, శ్రీ పి.టి. రెడ్డి, శ్రీ ఇ. కుమారిలస్వామి, శ్రీ మొక్కపాటి కృష్ణమూర్తి, డా. వేలూరి రాధాకృష్ణ మొదలైనవారు. వీరిని గురించి ఒక్కొక్కరిని గురించి వ్రాయాలంటే ఒక బృహత్ గ్రంథమే అవుతుంది. అయితే ఒక్కొక్కరిని గురించి బహుక్లుప్తంగా వ్రాస్తున్నాను:

శ్రీ హోతా వారు తామెన్నుకున్న అతి వ్యక్తిగతమైన శైలిలోనే చిత్రాలు వేశారు. వీరి "స్కెచ్" లు ఇంగ్లీషు స్వతంత్రలో అసంఖ్యాకంగా వెలువడినయ్. శిల్పిగాపేరెన్నిక గాంచారు. వీరు 1978లో స్వర్గస్థులయ్యారు. శ్రీ అంట్యాకుల పైడిరాజుగారు జానపద శైలిలో అపురూప చిత్రాలను వెగలయింపజేశారు. విశాఖపట్నంలో ఉంటున్నారు. శ్రీ దశిక బదరీనారాయణరావు అధునాతన శైలులలో కూడా విజాతీయతను ఏ మాత్రమూ చొప్పించజేయకుండా కళా సాధన చేశారు. వీరు బెంగుళూరు స్థిరనివాసం ఏర్పాటు చేసుకొని. అక్కడనే స్వర్గస్తులయారు. శ్రీ మాధవపెద్ది గోఖలే, "ఆంధ్రపత్రిక" 'భారతి' లలో పని చేసి ప్రోగ్రెసివ్ రైటర్సులో సభ్యులయి, అసమాన చిత్రాలను రూపొందించారు. వీరు కథానికలు వ్రాశారు. వీరూ ఇప్పుడు లేరు. శ్రీ శ్రీనివాసులు మద్రాసులో స్థిరపడి, రుక్మిణీ అరండేల్ కళా క్షేత్రంలో కళాసేవ చేస్తూ జానపద శైలిలో అపూర్వ చిత్రాలను రూపొందించారు. శ్రీ పిలకా లక్ష్మినరసింహమూర్తిగారూ, శ్రీమతివిజయలక్ష్మిగారూ, జానపద శైలిలో తమ తమ విశిష్టరీతిని చొప్పింపజేసినప్పటికీ అసమాన కళాసేవ చేస్తున్నారు. శ్రీ కె. రాజయ్య కూడా జానపద శైలిలోనే అసంఖ్యాకమైన చిత్రాలను గీశారు. వీరు సిద్దిపేటలో ఉంటున్నారు. శ్రీ ఎమ్. ఎస్. మూర్తిగారు బహు స్వతంత్ర రీతిలో ప్రాకృతిక చిత్రాలను రచించి జనరంజకత్వాన్ని పెంపొందింప జేశారు. వారు సృష్టించిన ఈ ఆంధ్ర ఎకాడమీ ఆఫ్ ఆర్ట్సు మూడు పువ్వులు ఆరుకాయలై వెలసిపోతున్నది. వీరు బెజవాడలో స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకున్నారు. డాక్టర్ వేలూరి రాధాకృష్ణ, శ్రీ దేవీ ప్రసాద్ రాయచౌదరీ, శ్రీ నందలాల్‌ల అనుంగు శిష్యుడై, అసలైన భారతీయ శైలిలో, ముఖ్యంగా నీటి రంగులలో అసంఖ్యాకమైన చిత్రాలను గీచారు. భోపాల్ (మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్య పట్టణం-రాజధాని) లోరిథిమ్ ఆర్టు సొసైటీ ఏర్పాటుచేసి, అసమాన కళా సేవచేస్తున్నారు. శ్రీ మొక్కటి కృష్ణమూర్తిగారూ ఎన్నో జాతీయరీతిలో చిత్రాలను రచించారు. కొంతకాలం ఆంధ్రప్రభలో పని చేసి, బెజవాడలో ఉండగానే సుస్తీ చేసి పోయారు. వీరి చిత్రాల ఆల్బమ్‌లు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లలిత కళా ఎకాడమీ (ఇప్పుడులేదు!) చే ప్రకటితమైనయ్. వీరు ఒక అద్వితీయమైన వ్యక్తి:

వీరందరి తరువాత మూడవ తరపు విశిష్ట వ్యక్తి శ్రీ శిరందాసు రామారావు. మద్రాసు స్కూల్ ఆఫ్ ఆర్ట్సులో కళాభ్యాసం చేసి స్లేడ్ స్కూలులో (లండను) మరింత తర్ఫీదు పొంది, ప్రస్తుతం అమెరికాలో స్థిరపడి, కళలో అధునాతన శైలిలో కళాసాధన చేస్తున్నవాడు. శ్రీ చంద్రశేఖర్, శ్రీ ఖండవిల్లి శేషగిరిరావు, శ్రీ మనోహర్ దత్ మొదలయిన యువకులంతా, హైదరాబాదులో కళా సాధనచేసి, అధునాతన రీతులలో కళా సేవ చేస్తున్నారు.

ఇంకా అనేకమంది నవయువ కళాకారులు, ఆంధ్రభూమిపై కళాసాధన చేస్తున్నారు. ఆంధ్రదేశ ప్రశస్తికేగాక, భారతదేశ కళా ప్రశస్తికి వీరి అపార కళా సేవ ఎంతో ప్రగాఢ విశ్వాసాన్ని అందరిలోనూ కలిగిస్తోంది. అది వీరందరి కళాసేవ ద్వారా, మన ఆంధ్రదేశానికేగాక, యావత్ భారత దేశానికే, ప్రతిష్ఠ ఎల్లకాలమూ ఉండేదిగా జరుగుతూందనే విశ్వాసం అలా జరగాలనే నేను ఒక కళాకారునిగా విశ్వసిస్తూ ఉంటాను.

With Best Compliments from:

© 472540

ICDS LIMITED

BANDAR ROAD,
LABBIPET,
VIJAYAWADA - 520 010

With Best Compliments from:

© Off : 67181,67255
Resi: 67525

h.r.drugs

DISTRIBUTORS FOR ALEMBIC CHEMICAL WORKS Co. Ltd,

27-14-56, RAJAGOPALACHARI STREET,
VIJAYAWADA - 520 002

"లలిత కళలలో చిత్రలేఖనం"

బొడ్డపాటి సూర్యనారాయణ కుమార్
అడ్వకేట్, విజయవాడ

లలిత కళలలో సజీవమైనది, మనసును స్పందింప చేసేది, మమతాను రాగాలను ధ్వనింపచేసేది, చరిత్రను చరితాత్మకం చేసేది చిత్రలేఖనం చైతన్యానికి ప్రతీకగా నిలచి ఎదుటివారి మనసులమీద చల్లని పన్నీటి జల్లులను చిలుకరించేది చిత్రలేఖనం.

కళారాధన ఒక వరం. ఆ వరాన్ని కొందరు కళాకారులు వరహాలుగా మార్చుకొని తమకుతాముగా మిగిలిపోతున్నారు. సమాజంలో ఈ రకం వ్యక్తులను చాలమందిని చూస్తూనే వున్నాం. కాని, మరొకరు కళను తపస్సుగా భావించి భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన కాలాలను దృష్టిలో వుంచుకొని ఆకళారాధన లోనే జీవితాన్ని కాంతిమయం చేసుకొంటున్నారు. యువ కళాకారులను మార్గ నిర్దేశికులు అవుతున్నారు. ఈ రకం వ్యక్తులు మన సమాజంలో చాలా అరుదుగా కనిపిస్తారు.

ఎందరో కళాకారుల, కళాభిమానుల ఆవేశంలో నుంచి, ఆలోచనలలో నుంచి ఆవిర్భవించిందే "ఆంధ్రా అకాడమీ ఆఫ్ ఆర్ట్స్". విజయవాడ వంటి సుందర నగరంలో కళామతల్లి కంఠహారంలో మణిహారమై మెరిసింది. మురిసింది, ఈ చిత్రకళాసంస్థ.

ఎన్నో కళా సంస్థలు తళుకుమనే నక్షత్రాల్లా మెరిసి మాయవుతుంటాయి. కార్యకర్తలకు పట్టుదల, కార్యదీక్ష, కళపట్ల ఆసక్తి లేకపోవడంతో అవి అలా తెరమరుగవుతుంటాయి. అలాకాక 'ఆంధ్రా అకాడమీ ఆఫ్ ఆర్ట్స్' నిత్యనూత్న తేజస్సుతో విరాజిల్లుతూ ఎందరో మహనీయుల, కళాభిమానుల ఆశీర్వాదబలంతో అంచెలంచెలుగా ఎదిగి ఆర్టుగ్యాలరీ నిర్మాణానికి అంకురార్పణ జరిగింది. కళాకారుడు కేవలం కళాకారునిగా మిగిలిపోరాదు అనే సత్యాన్ని గుర్తించి ఆత్మవిశ్వాసంతో, పట్టుదలతో విజయవాడలో ఆర్టుగ్యాలరీ నిర్మాణం కొరకు ఎంతో కృషి సల్పిన మహోన్నతమైన వ్యక్తి శ్రీ ఎం.ఎస్. మూర్తి. మనకు కావలసింది మాటల గారడీ కాదు. చేతలు అని చాటిచెప్పిన కళామూర్తి శ్రీ ఎం.ఎస్. మూర్తి.

మన భారతీయ కళాచరిత్రను పునరావృత్తం చేసుకుంటే ఖండాంతర ఖ్యాతి నార్జించుకున్న అజంతా, ఎల్లోరా, ఖజురహ, అమరావతి, నాగార్జునకొండ చిత్ర, శిల్ప సృష్టి ఈ నాటికి సజీవంగా నిలచి నేటికి కళాహృదయులను దోచుకుంటున్నాయి. ఏ కళా కారునికైన వ్యక్తిత్వాన్ని విలువను తెచ్చేవి అతని భావసంపద.

సాహిత్యం, సంగీతం, నృత్యం, నాటకం వంటి వివిధ కళాప్రక్రియలకు మారుమూల ప్రాంతాల ప్రజలకు కూడా అందుబాటులో తీసుకుపోగలిగాము. కాని చిత్రకళ విషయంలో పరిస్థితి ఇంకో రకంగాసాగింది. అందుకు కారణం ప్రజా ఉద్యమాలకు చిత్రకారులు సాన్నిహిత్యంగా లేకపోవటమే.

ఉత్తేజంతోను, ఆవేశంతోను తమ కళను ప్రజా ఉద్యమాలకే అంకితంచేసిన ప్రముఖ తెలుగు చిత్ర కళాకారులు లేకపోలేదు.

మానవునిలో అంతర్లీనంగా వున్న దైవత్వాన్ని వెలికి తీసి మనిషిని సంస్కారవంతునిగా తీర్చి దిద్దడమే ఏ కళకైనాఅర్థం, పరమార్థం, కళాకారుడు తనకున్న ప్రతిభచేత సమాజ పరివర్తనకు తోడ్పడగలడనేది సత్యం. కళాకారుడు తనకళను ఒక తపస్సుగా భావించి దానిని సన్మార్గంలో నడిపించి సమాజ ప్రయోజనానికి దోహదం చేయవలసి వున్నది.

ఎందరో మహానుభావులు....

అందరికీ కళావందనములు

With Best Compliments from:

OFF : 472037
RES : 470805
TELEX : 0475-247

Safe

SIRAGA

AQUA FARMS & EXPORTS LTD.

SRI RAKESH MANSION,
Bhavani Gardens
BRUNDAVAN COLONY,
VIJAYAWADA - 520 010

With Best Compliments from:

© 475635

SESHADRY AND COMPANY

Share & Stock Brokers

Opp. Vijayawada Stock Exchange,
Ramamandiram Street,
Governorpet,
Vijayawada - 520 002

With Best Compliments from:

SILPA FINANCIERS

Opp. Ekasila Restaurant
Ring Road
VIJAYAWADA - 8

75125

With Best Compliments from:

☎ Off : 471282 (3 lines)
Fact: 52281 (3 lines)

SIRIS

1950 - 1994

FOUR DECADES OF DEDICATED
SERVICE TO THE MEDICAL PROFESSION
THROUGH HIGH QUALITY FORMULATIONS
COMMITTED TO EXCELLENCE IN HEALTH CARE

★
★ ★

HEALTH FOR ALL BY 2000 A. D.

★
★ ★

SOUTH INDIA RESEARCH INSTITUTE PVT. LTD.,
Sirinagar,
VIJAYAWADA - 520 007.

Grams: SIRIS
Telex: 0475-213
SIRI IN Fax: 0866-477363

75125

With Best Compliments from:

☎ Off : 471282 (3 lines)
Fact: 52281 (3 lines)

SIRIS

1950 - 1994

FOUR DECADES OF DEDICATED
SERVICE TO THE MEDICAL PROFESSION
THROUGH HIGH QUALITY FORMULATIONS
COMMITTED TO EXCELLENCE IN HEALTH CARE

★ ★ ★

HEALTH FOR ALL BY 2000 A. D.

★ ★ ★

SOUTH INDIA RESEARCH INSTITUTE PVT. LTD.,
Sirinagar,
VIJAYAWADA - 520 007.

Grams: SIRIS
Telex: 0475-213
SIRI IN Fax: 0866-477363

470285

The Trend Setters

476324

With Best Compliments from :

VIJAYAWADA
OFFSET
PRINTERS

For
Posters, Calendars,
Multicolour Brouchers
Magazines, Carton Boxes
Greetings

All Publicity Material
& Laser Type Setters in
English, Telugu, Hindi & Maths

24 Hours in Customer Touch

39-2-55,
PITCHAIAH STREET,
LABBIPET,
VIJAYAWADA-10.

With best compliments from

THE KCP LIMITED

RAMAKRISHNA BUILDINGS
2, Victoria Crescent Road
MADRAS - 600 105

Manufacturers of :

SUGAR AT VUYYURU & LAKSHMIPURAM, Krishna Dt. A.P.
INDUSTRIAL ALCOHOL & DENATURED SPIRITS ETC.
AT VUYYURU, KRISHNA DIST. A.P.

PORT LAND CEMENT

At Macherla, Guntur Dt. A.P.

MACHINERY

for complete Sugar Factories and also for Cement Chemical industries etc.
at Tiruvottyur, Madras-600 019

Telegrams and Telephones Regd.Office: KECEPE-MADRAS-470687
Sugar Factory:KECEPE-VUYYURU-217 & 451
Sugar Factory:KECEPE-LAKSHMIPURAM-2046&2343

Branch Office: KECEPE-VIJAYAWADA-78815
Cement Factory: KECEPE-MACHERLA- 1& 4
Workshops: KECEPENG-MADRAS

Telex 041-6801 KCP IN - Regd office
041-8375 KCP IN - Engg. Unit (Madras-19)
0475-289K CP IN - Sugar Factorya nd Distrillery, Vuyyuru

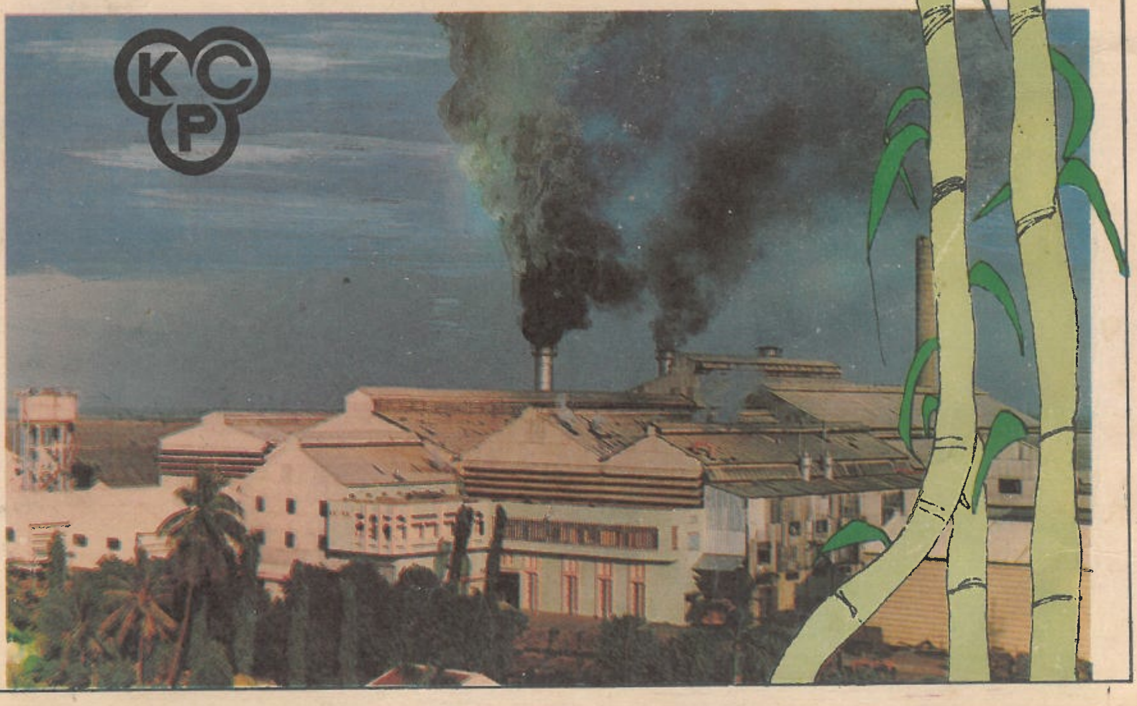

Printed at Vijayawada Offset Printers, Vijayawada-10. Ph: 476324